

Številka: 092-1/2012/789

Datum: 16.10.2012

Naslovnik: Jure Šavc; savc.jure@gmail.com

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) je dne 14. 10. 2012 prejel vaše elektronsko sporočilo, iz katerega izhaja, da bi od različnih organov želeli pridobiti določene dokumente. Med drugim iz vašega sporočila izhaja, da bi želeli pridobiti določene podatke tudi od Ministrstva za obrambo RS, npr. seznam zaposlenih vojakov v Novem mestu, zapisnike helikopterskih poletov itd..

Pooblaščenec pojasnjuje, da sme v skladu z načelom zakonitosti ravnati samo v okviru svojih pooblastil, za katera ima neposredno podlago v 2. členu Zakona o Informacijskem pooblaščenecu (Uradni list RS, št. 113/2005 in 51/2007 – ZUstS-A; v nadaljevanju ZInfP), na podlagi katerega je pristojen za:

- odločanje o pritožbi, s katero je organ zavrgel ali zavrnil zahtevo ali kako drugače kršil pravico do dostopa ali ponovne uporabe informacije javnega značaja ter v okviru postopka na drugi stopnji tudi za nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja dostop do informacije javnega značaja, in na njegovi podlagi izdanih predpisov;
- inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zakona in drugih predpisov, ki urejajo varstvo ali obdelavo osebnih podatkov oziroma iznos osebnih podatkov iz Republike Slovenije, ter opravljanje drugih nalog, ki jih določajo ti predpisi;
- odločanje o pritožbi posameznika, kadar upravljavec osebnih podatkov ne ugotovi zahtevi posameznika glede pravice posameznika do seznanitve z zahtevanimi podatki, do izpisov, seznamov, vpogledov, potrdil, informacij, pojasnil, prepisovanja ali kopiranja po določbah zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Na podlagi navedene pravne podlage in skrbnega pregleda vašega dopisa Pooblaščenec ugotavlja, da v konkretnem primeru, kot pritožbeni organ, ne sme izdati mnenja oz. ne more posredovati pri organu prve stopnje. Za lažje razumevanje pristojnosti Pooblaščenca kot pritožbenega organa v postopku dostopa do informacij javnega značaja Pooblaščenec v nadaljevanju pojasnjuje pomen nekaterih pojmov, kot jih določa Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/2006 – uradno prečiščeno besedilo in 117/2006 – ZDavP-2; v nadaljevanju ZDIJZ).

4. člen ZDIJZ opredeljuje informacijo javnega značaja kot informacijo, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. Iz navedene pravne podlage izhaja, da informacijo javnega značaja predstavlja samo dokument, ki že obstaja v neki materializirani obliki, oziroma tisti dokument, ki ga je organ v okviru svojega delovnega področja že izdelal oziroma pridobil in ga ni dolžan ustvariti šele na podlagi zahteve.

Vsak prosilec ima po 5. členu ZDIJZ namreč pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled, ali da pridobi njen prepis, fotokopijo, ali njen elektronski zapis. Pri tem Pooblaščenec opozarja, da skladno s 5. členom ZDIJZ velja načelo prostega dostopa, ki pomeni, da so vsakomur dostopne vse informacije javnega značaja vseh zavezancev, razen če predstavljajo katero izmed izjem, ki so določene v prvem odstavku 6. člena ZDIJZ.

Pooblaščenec pojasnjuje, da je organ (npr. Ministrstvo za obrambo RS) na podlagi 23. člena ZDIJZ dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 (dvajset) delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. Če organ zahtevi prosilca ne ugotovi, ima prosilec na podlagi 27. člena ZDIJZ pravico do pritožbe, o kateri odloča Pooblaščenec. Pooblaščenec opozarja, da ima prosilec pravno varstvo v pritožbenem postopku le, če vloži **pisno zahtevo** za dostop do informacij javnega značaja (13. člen ZDIJZ). Pri tem ni nujno, da se zahteva vloži na določenem obrazcu, vendar pa mora zahteva skladno s 17. členom ZDIJZ vsebovati navedbo organa, kateremu se pošilja, osebno ime, firmo ali ime pravne osebe, navedbo o morebitnem zastopniku ali pooblaščenecu ter naslov prosilca oziroma njegovega zastopnika ali pooblaščenca. **V zahtevi za dostop do informacij javnega značaja mora prosilec opredeliti:**

1. informacijo, s katero se želi seznaniti,
2. na kakšen način se želi seznaniti z vsebino zahtevane informacije (vpogled, prepis, fotokopija, elektronski zapis).

Iz navedenega torej sledi, da na organ, od katerega želite pridobiti določene podatke, lahko naslovite zahtevo za dostop do informacije javnega značaja, o kateri je organ (tj. o zahtevi za dostop do dokumentov, s katerimi organ v trenutku prejema zahteve že razpolaga) dolžan odločiti v skladu z določbami ZDIJZ. Če organ zahtevi, vloženi v skladu z določbami ZDIJZ, ne bi ugodilo, bi morebitna vaša pritožba sodila v pristojnost Pooblaščenca. Izven konkretnega pritožbenega postopka pa se Pooblaščenec, v skladu z načelom zakonitosti, ne sme in ne more opredeliti do vprašanja, ali določen dokument predstavlja prosto dostopno informacijo javnega značaja in posledično, ali obstaja dolžnost organa, da ta dokument posreduje prosilcu.

Na koncu Pooblaščenec še pojasnjuje, da iz 32. člena ZDIJZ izhaja, da je naloga Ministrstva za javno upravo med drugim tudi seznanjanje javnosti o načinu in pogojih dostopa do informacij javnega značaja, tako da se s svojimi morebitnimi vprašanji v zvezi z uporabo določil ZDIJZ (npr. ali konkreten podatek predstavlja prosto dostopno informacijo javnega značaja) lahko obrnete tudi na navedeno ministrstvo.

Prijazen pozdrav,

Informacijski pooblaščenec:
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka

Poslati:

- naslovníku;
- arhiv, tu.